

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název: Vzestup a pád posledních Trčků z Lípy za třicetileté války

Autor: Petr Tobiášek

Studijní program: B7105 Specializace v pedagogice

Studijní obor: Historie se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí diplomové práce: Doc. PhDr. Martin Šandera, Ph.D.

Oponent: Prof. PhDr. Ondřej Felcman, CSc.

Bakalářská práce je věnována osudům posledních generací jednoho z nejbohatších českých šlechtických rodů – Trčků z Lípy. Za cíl si dala zachytit jejich politické aktivity, veřejný život, rodinné poměry i vývoj majetkových držav.

Práce se nerodila lehko, velkým problémem se ukázala zvláště interpretace a stylistika, řada pasáží vyznívala až nesrozumitelně. Podněty od vedoucího práce autor dále nerozvíjel a bohužel velmi často jen mechanicky opravoval označené pasáže. Ze zajímavého tématu tak bylo vytěženo jen nemnoho, byť celkový výsledek není na bakalářskou práci nijak tragický.

V seznamu pramenů a literatury však postrádám některé edice a odborné monografie, na něž se autor odvolává nejen v poznámkovém aparátu, ale přímo v anotaci práce např. *Documenta Bohemica Bellum Tricennale illustranta I-VII* zpracované Josefem Polišenským, Fukalovy *Sen o odplatě a Třicetiletá válka, všeobecný evropský konflikt 17.století* či Kamila Krofty *Přehled dějin selského stavu v Čechách a na Moravě*. P. Tobiášek také opomenul doporučené *Regesta fonsu Militare Archívu Ministerstva vnitra ČSR v Praze. Prameny k dějinám třicetileté války II-VIII*, jejichž editorem byl Václav Líva.

V úvodním pojednání o pracích předchozích badatelů by bylo na místě více rozvést, v čem se obsahově i koncepčně Tobiáškův text bude lišit od diplomové práce Ondřeje Pavlovce Trčkové z Lípy na Opočenském panství (UPOL), byť tu samozřejmě není žádný pokus o plagiátorství.

Řazení a sktruktura práce sleduje v podstatě ryze chronologickou linii. Vzhledem k rozsahu textu je první kapitola stále naddimenzovaná, ale na to jsem autora opakovaně upozorňoval. Kapitola č.3 příliš neodpovídá názvu a více ukazuje rod Lobkoviců než samotnou Marii Magdalénu,

Lépe dopadla kapitola č.4 , popisuje nástup Jana Rudolfa Trčka a jeho chotě Marie Magdaleny, mezi přední české šlechtice. Ambivaletní postoj ve stavovském povstání, tvrdě kritizovaný už jejich současníky, by si ale zasloužil mnohem důkladnější rozbor. Za

nejzdařilejší část bakalářské práce pokládám pátou kapitolu, v níž se autorovi podařilo se vytvořit dosti přesný obraz toho, jako oba manželé profitovali na pobělohorských konfiskacích a promyšleně budovali ucelené dominium.

Samostatná kapitola věnovaná otázce sociálního života poddaných a povstání v roce 1628 však není dobře napojena na předchozí text a sklouzává i k některým klišé např. *Poddaní prožívali na počátku 17. století čím dál větší sociální útisk* (s.14). Dobře je ale, především díky pracím předchozích badatelům, zachycen postoj Trčků k probíhající rekatolizaci a jejich kontakty s protireformační komisí pro Hradecký kraj.

Také nástin situace na konci 20 .let, kdy po překonání krize z povstání majetkový i společenský vzestup kulminoval, považuji za úspěšný. Až příliš stručně se ale P. Tobiášek vypořádal s vojenskou kariérou Adama Erdmana a jeho tragickým koncem v důsledku zapletení se do údajného Valdštejnova spiknutí. Konfiskace majetku a společenský pád rodu na pomyslné dno jsou však zdokumentovány výstižně.

V závěru práce se projevuje její hlavní slabina – stylistika, např. s. 33 – co jsou prosím „*závěrečné události tohoto rodu*“ či „*V této kapitole bylo cílem vysvětlit příčiny a následky této selské nevole.*“ Poslední odstavec vyznívá jako pouhá fráze, proč neuvedl alespoň některé z příslušníků cizí šlechty, kteří získali majetek konfiskovaný Trčkům z Lípy ?
Mapy v přílohách by si zasloužily jiné měřítko, zvláště první v této podobě postrádá praktické praktického využití.

Závěr: Bakalářskou práci doporučuji s výhradami k obhajobě.

V Hradci Králové 18.8. 2018

Doc. PhDr. Martin Šandera, Ph.D.